

Saksnr.: **XX/18**
Arkivnr.:
Saksbehandler: Steinar Nævdal / Terje Strøm

Saksgang	Møtedato
Styret i BIR AS	24.11.2017
Eiermøte i BIR	25.01.2018
Styret i BIR AS	09.05.2018

Utbygging av bossnett utenfor Bergen sentrum - Beslutningssak

Hva saken gjelder

I denne saken inviteres styret til å gi sin tilslutning til et saksunderlag som skal sendes til BIRs eiere. Saksunderlaget skal beskrive modell for utbygging av bossnett utenfor Bergen sentrum. Saken belyser forutsetninger som må være på plass for å kunne etablere slike anlegg, herunder modell for hjemmel, finansiering, eierskap og drift.

Bakgrunn for saken

Bossnettet leverer samfunnsøkonomiske gevinster blant annet i form av bedre arealutnyttelse, redusert brannfare, tilrettelegging for kildesortering, samt ryddige og pene byrom, hvor bymiljø har fokus.

Utenfor «bossnettområdet» har mange av BIRs eierkommuner stort fokus på fortetting og urbanisering. I Bergen spesielt, kjennetegnes dette med fortetting langs kollektivakser og ved knutepunkt. Dette er en utvikling som preger byutviklingen i Bergen kommune, men som også er gjeldende strategi i flere av BIRs øvrige eierkommuner.

En offentlig strategi for fortetting medfører at tradisjonelle løsninger for opp- og innsamling av avfall utfordres. Det er da naturlig å gå i retning av fellessystem som bossnett representerer. Denne saken belyser de forholdene som er avgjørende for å få realisert bossnett utenfor Bergen sentrum. Som del av saken har administrasjonen innhentet vurderinger fra PWC Advokater v/Dag Saltnes knyttet til forhold som berører plan- og bygningsloven og forholdet til merverdiavgift ved etablering av anlegg.

Tidligere behandling av saken

Styret i BIR AS behandlet sak om utbygging av bossnett utenfor Bergen sentrum (sak 95/17) i møte den 24.11.2017 og fattet følgende vedtak:

1. *Styret i BIR AS stiller seg bak utkastet av modell og forutsetninger ved utbygging av bossnett i regi av BIR Nett AS utenfor Bergen sentrum.*
2. *Styret i BIR AS ber om at administrerende direktør besøker kommunestyrene i eierkommunene for å presentere modellen for utbygging av bossnett utenfor Bergen sentrum.*
3. *Styret i BIR AS ber om at sak om utbygging av bossnett utenfor Bergen sentrum tas opp på førstkommende eiermøte.*

Saken ble fremlagt for BIRs eiere i møte 25.01.2018. Eiermøtet uttalte følgende:

- *Eierkommune ønsker at styret utarbeider saksutredning. Denne oversendes eierne til uttale.*
- *Eierkommunene ber om at selskapets ledelse, hvis ønskelig, stiller på kommunale møter for å redegjøre for saken.*

Saksutredning til BIRs eiere for uttale

I samsvar med styrets vedtak i sak 95/17 og uttalelsen fra eiermøtet skal administrasjonen utarbeide saksunderlag for oversendelse til BIRs eiere. I tillegg tilbyr administrerende direktør / selskapets ledelse en muntlig redegjørelse hos den enkelte eier.

Saksutredningen består av følgende dokument:

- Denne styresaken
- Styresak 95/17
- Presentasjonen «Saksutredning - Bossnett utenfor Bergen sentrum» (Powerpoint)

Som vedlegg 1 finnes sak 95/17 som beskriver hjemmel, finansiering, eierskap og drift basert på modell fra Bossnettet i Bergen sentrum.

Som vedlegg 2 finnes presentasjon av saken med fokus på

- Eiermøte i BIR sin uttalelse
- Avfallsløsninger som del av by- og stedsutvikling
- Samfunnsøkonomiske perspektiver
- Bossnett som hovedløsning
- Finansieringsmodell
- Rollefordeling
- Avklaring av eiernes synspunkt

Finansiering av bossnettet i Bergen sentrum

BIRs 9 eierkommuner utgjør i dag et felles gebyrområde, og alle husholdningskundene betaler derved

Hoved forutsetninger for at bossnett kan være riktig løsning

Bossnett kan bygges ut i aktuelle områder utenfor Bergen sentrum dersom følgende forutsetninger legges til grunn (iht sak 95/17):

- Lovpålagte brukere av anleggene betaler et brukerpåslag identisk med allerede vedtatt brukerbetaling i Bergen sentrum
- Kostnadsreduksjon for BIR Privat ved bossnettløsning inkluderes som inntekt for utbyggingen
- Næringsdrivende i området får mulighet til å benytte løsningen etter samme prismodell som for Bergen sentrum
- Anleggsbidrag fra utbygger på nødvendig nivå slik at investering ikke påvirker resterende lovpålagt kundemasse negativt

Videre vil det være av avgjørende betydning at bossnettet som avfallsløsning er en ønsket løsning fra den aktuelle kommune.

Status for mulige områder / prosjekt på kort sikt

Askøy kommune har den 15.02.2018 publisert vedtak for «Plan 213 Kleppstø sentrum», hvor følgende bestemmelse er tatt inn i planforslaget:

1.1. *Avfallshåndtering*

1.1.1. Det skal etableres rørbasert bossnett for felles håndtering av nærings- og husholdningsavfall. Terminal skal plasseres i fjell i tilknytning til parkeringsanlegg o_PA.

1.1.2. Før tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven skal det foreligge godkjent renovasjonsteknisk avfallsplan (RTP) for området. Avfallsanlegg i henhold til RTP skal være ferdigstilt før ferdigattest kan gis.

BIR Nett avventer nå initiativ fra Askøy Kommune knyttet til samordnet planlegging av infrastruktur i planområdet.

Os kommune etablerte i 2015 ca 120 meter med bossnettrør i hovedgaten i Os sentrum som del av prosjekt med nye VA-ledninger og opprustning av gaten. Os kommune behandler i 2018 en reguleringsplan for etablering av parkeringsanlegg med boliger i sentrum. I samsvar med kommunen sine tanker omkring felles avfallsøsning er det dialog omkring en oppsamlingsterminal for Os sentrum i nærhet til parkeringsanlegget. Det er avtalt møte mellom Os Kommune og BIR Nett i juni 2018.

I Bergen Kommune er det flere aktuelle områder hvor det pågår dialog med kommunen og/eller utbyggere/utviklere:

- Mindemyren
- Spelhaugen (innledende dialog med grunneier/utvikler, Angarde)
- Møllendal Vest

For området Mindemyren Sør har BIR Nett gjennomført møte i februar 2018 mellom kommunen, bybaneprosjektet og representanter for utviklere / utbyggere, og det er stor interesse for å få til en fellesløsning med bossnett, både for husholdning og næring. Tekniske avklaringer så langt indikerer at det er mulig å få etablert rørnett i området, og det pågår arbeide med avklaring av mulighetene for plassering av terminal. Med dette som utgangspunkt utvides vurderingene nå (forprosjekt) til også å omfatte Mindemyren Nord (Minde Alle – Fabrikkgaten).

For området Møllendal Vest har styret i BIR Nett fattet følgende vedtak den 21.02.2018 (sak 08/18):

1. *Styret vedtar at Møllendalsområdet ikke skal tilknyttes terminal på Nygårdstangen.*
2. *Styret gir sin tilslutning til at det arbeides videre med utredning av et konsept med bossnett i Møllendalsområdet, samordnet med BIR AS sin utvikling i området.*
3. *Styret ber om å bli forelagt forslag til konsept, herunder finansieringsmodell, når dette foreligger.*

I forbindelse med høring på kommuneplanenes arealdel er det fra BIR spilt inn forslag om tydeliggjøring av krav i planer til felles avfallsøsninger

Saksutredning - Tilbakemelding fra eierne

For å få en avklaring av sak om modell for bossnett utenfor Bergen sentrum er administrasjonen i BIR avhengig av tilbakemelding fra eierne på følgende:

- Ønske om redegjørelse ute hos kommunen
- Den enkelte kommune sitt syn på modell for utbygging av bossnett utenfor Bergen sentrum

Basert på styrets vedtak i foreliggende sak vil administrasjonen oversende saksutredning, hvor det tydelig fremgår behovet for avklaring på ovennevnte to punkt.

ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL VEDTAK

1. Styret i BIR AS ber om at saksutredningen slik den foreligger oversendes eierne til uttale.
2. Selskapets ledelse stiller på møter hos den enkelte eier for å redegjøre for saken dersom dette er ønskelig.
3. Styret i BIR AS ber om at det fremlegges sak som samlet beskriver eiernes tilbakemeldinger.

Bergen, 02.04.2018

Steinar Nævdal
Adm. dir.